

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-13(3)/16/AgŁ

Warszawa, 8 marca 2016 r.

DECYZJA DIH-1/28/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Meik Invest Group Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie od decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu z dnia 18 grudnia 2015 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.48.2015), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanej jednej partii wina „Bianco Frizzante Piu Fizz” – utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach od 26 marca do 9 kwietnia 2015 r., przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu, zwanego dalej „Dolnośląskim WIIH”, w lokalu gastronomicznym Siesta Trattoria we Wrocławiu przy ul. Ślicznej 22a/5, należącej do przedsiębiorcy Meik Invest Group Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie stwierdzono, że w ofercie sprzedaży zawartej w cenniku znajduje się:

- wino z beczki zadeklarowane jako „Prosecco Frizzante – białe musujące”, oferowane w ilościach 100 ml i 500 ml, w cenie odpowiednio: 7,50 zł i 23,50 zł;
- cztery rodzaje aperitifów zadeklarowanych jako:
 - IL BELLINI VENEZIA o składzie: Prosecco wino musujące i sok jabłkowy, w cenie 9,00 zł;
 - ARMANI o składzie: Prosecco wino musujące, sok pomarańczowy i oliwka, w cenie 9,00 zł;
 - ROSSO VALENTINO o składzie: Prosecco wino musujące, Campari bitter i oliwka, w cenie 15,00 zł;

- SPRITZ o składzie: Prosecco wino musujące, aperol i oliwka, w cenie 15,00 zł.

Taka sama oferta znajdowała się na stronie internetowej lokalu [www. siestatrattoria.pl](http://www.siestatrattoria.pl) w zakładce „drinks”.

Jak ustalono w toku kontroli, w lokalu znajdowało się jedno plastikowe opakowanie typu keg o pojemności 20 l w kartonie, podłączone do dystrybutora, na którym naklejona była etykieta z nazwą wyrobu: BIANCO VINO FRIZZANTE „PIU’ FIZZ” o zawartości alkoholu 10,5 % vol. Na kartonie umieszczony był znak skarbowy akcyzy oraz okrągła naklejka o treści: BIANCO VINO FRIZZANTE „PIU’ FIZZ” 10,5 % vol, 20 l, Prodotto in Italia, confezionato da V. S. SRL Conegliano Italia. Ponadto, w lokalu nie stwierdzono butelek z winem „Prosecco”, a według oświadczenia prokurenta spółki z 26 marca 2015 r. (obecnego przy czynnościach kontrolnych), zamiast tego wina faktycznie podawane było wino „Bianco Frizzante Piu Fizz”. Wino to zostało zakupione w hurtowni za kwotę 330,99 zł, na podstawie faktury VAT nr F/126/03/15 z 26 marca 2015 r.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 9 kwietnia 2015 r. (nr akt kontroli: KBP-ŻG.8361.48.2015), w tym w: załącznikach nr 1, 3 i 4 do tego protokołu, stanowiących wyjaśnienia prokurenta spółki z 26 marca, 1 i 9 kwietnia 2015 r., a także dołączonych do niego dokumentach, tj. fakturze VAT nr F/126/03/15 z 26 marca 2015 r., kserokopii cennika przed i po zmianie deklaracji, wydruków ze strony internetowej lokalu oraz zdjęć przedstawiających etykiety wina „Bianco Frizzante Piu Fizz”.

Na podstawie powyższych ustaleń, Dolnośląski WIIH stwierdził, że przedmiotowe wino, z uwagi na to, że było serwowane konsumentom jako wino „Prosecco” indywidualnie lub w formie składnika aperitifów zostało uznane za artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. b) ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”. Zafałszowanie polegało na podaniu w oznakowaniu, tj. ofercie sprzedaży zawartej w cenniku, dostępnej także na stronie internetowej lokalu, nazwy produktu niezgodnej z prawdą, tj. wino „Bianco Frizzante Piu Fizz” oferowano jako wino z beczki pod nazwą „Prosecco Frizzante – białe musujące” oraz jako składnik czterech ww. rodzajów aperitifów występujących pod nazwą „Prosecco wino musujące”, z bezprawnym wykorzystaniem chronionej nazw pochodzenia „Prosecco”.

Taki sposób oznakowania produktu, zdaniem organu pierwszej instancji, wprowadzał konsumentów w błąd co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru i tożsamości, co stanowiło naruszenie treści art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”.

W związku ze stwierdzonymi niezgodnościami, pismem z 20 października 2015 r., Dolnośląski WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorcę, zwanego dalej również „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanej jednej ww. partii wina, informując przy tym o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu. Jednocześnie, w piśmie tym wezwał ją do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu za rok 2014. Ponowne wezwanie skierował do niej w piśmie z 19 listopada 2015 r. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień, natomiast żądane informacje przekazała w piśmie z 18 listopada 2015 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 18 grudnia 2015 r. (doręczoną stronie 15 stycznia 2016 r.), Dolnośląski WIIH wymierzył stronie, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 1 000 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanej jednej ww. partii wina.

Pismem z 28 stycznia 2016 r. (nadanym tego samego dnia w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie lub o przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, a także o przesłuchanie dwóch świadków. Zaskarżonej decyzji strona zarzuciła niezgodność z prawem materialnym, tj. art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej oraz naruszenie treści art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy, poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, iż odpowiedzialność strony jest bezwzględna i nie zależy od jej winy, a także poprzez zastosowanie sankcji niewspółmiernej do charakteru naruszenia, jego stopnia szkodliwości i zakresu.

Pismem z 10 lutego 2016 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, w myśl art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Jak wynika z tego artykułu, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2), a bez uszczerbku dla tego przepisu, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Zgodnie z art. 7 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać konsumenta finalnego w błąd, w szczególności: co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności, co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji (ust. 1 lit. a), oraz przez sugerowanie poprzez wygląd, opis lub prezentacje graficzne, że chodzi o określony środek spożywczy lub składnik, mimo że w rzeczywistości komponent lub składnik naturalnie obecny lub zwykle stosowany w danym środku spożywczym został zastąpiony innym komponentem lub innym składnikiem (ust. 1 lit. d), a także informacje te muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta (ust. 2).

Wymagania dotyczące podawania nazwy produktu i wykazu składników w miejscu sprzedaży produktów oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży (w tym także produktów wytwarzanych i oferowanych do sprzedaży w lokalach gastronomicznych) zostały określone w § 19 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych”. Jak wynika z tych przepisów, nazwę środka spożywczego podaje się w sposób określony w art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, a wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 tego rozporządzenia, a więc m.in. poprzez oznaczanie składników ich szczegółowymi nazwami, o ile mają one zastosowanie, zgodnie z zasadami określonymi w art. 17 i w załączniku VI (art. 18 ust. 2).

W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, nazwa środka spożywczego jest to nazwa przewidziana w przepisach (tj. w przepisach unijnych, a przy ich braku – w przepisach krajowych, stosownie do art. 2 ust. 2 lit. n).

Nazwa wina „Prosecco” została zarejestrowana i objęta ochroną jako chroniona nazwa pochodzenia (ChNP) na podstawie art. 118s ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenia o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz. U. UE L 299 z 16.11.2007 s. 1 z późn. zm.) – nr rejestracji w elektronicznej bazie danych „E-Bacchus”: PDO-IT-A0516 – a obecnie chroniona jest na podstawie art. 107 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 234/2007 (Dz. U. UE L 347 z 20.12.2013 s. 671 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013”, na warunkach określonych w art. 103 tego rozporządzenia. Przepis ten stanowi w ust. 1, że chroniona nazwa pochodzenia może być stosowana przez wszelkie podmioty gospodarcze wprowadzające do obrotu wino, które zostało wyprodukowane zgodnie z odpowiednią specyfikacją produktu, a w ust. 2 lit. a), że chroniona nazwa pochodzenia oraz wino, w odniesieniu do którego chronione oznaczenie jest stosowane zgodnie ze specyfikacją produktu, są chronione przed wszelkim bezpośrednim lub niebezpośrednim wykorzystaniem tej chronionej nazwy w celach handlowych: w odniesieniu do porównywalnych produktów niezgodnych ze specyfikacją produktu objętego chronioną nazwą lub w zakresie, w jakim takie zastosowanie wykorzystuje reputację tej nazwy. Dla wina „Prosecco” specyfikacja produktu znajduje się we włoskim dekrete z dnia 17 lipca 2009 r., opublikowanym we włoskim dzienniku urzędowym „Gazzetta Ufficiale della Repubblica italiana” nr 173 z dnia 28 lipca 2009 r., z którego wynika, że wino to może być oferowane wyłącznie w tradycyjnych butelkach szklanych opatrzonych odpowiednimi etykietami [podkreślenie Prezesa UOKiK].

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej (lit. a);
- w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą (lit. b);
- w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej (lit. c).

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, w świetle art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1 000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w lokalu gastronomicznym należącym do przedsiębiorcy Meik Invest Group Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego WIIH stwierdzono, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe wino posiadało cechy zafałszowania, w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. b) ustawy o jakości handlowej, z uwagi na podanie w jego oznakowaniu, tj. ofercie sprzedaży zawartej w cenniku, dostępnej także na stronie internetowej lokalu, nieprawdziwej nazwy produktu, tj. wino „Bianco Frizzante Piu Fizz” oferowano jako wino z beczki pod nazwą „Prosecco Frizzante – białe musujące” oraz jako składnik czterech ww. rodzajów aperitifów występujących pod nazwą „Prosecco wino musujące”, z bezprawnym wykorzystaniem chronionej nazwy pochodzenia „Prosecco”, wprowadzającej konsumentów w błąd co do właściwości produktu, a zwłaszcza co do jego charakteru i tożsamości – co w ocenie organu pierwszej instancji nosiło znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 1 000 zł, czyli najniższej z możliwych przewidzianych ustawowo.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Tym samym, Dolnośląski WIIH w drodze decyzji z dnia 18 grudnia 2015 r. wymierzył powyższą karę pieniężną Meik Invest Group Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu przedmiotowe wino.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona podniosła zarzut niezgodności z prawem materialnym, tj. art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej oraz naruszenia treści art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy, poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, iż odpowiedzialność strony jest bezwzględna i nie zależy od jej winy, a także poprzez zastosowanie sankcji niewspółmiernej do charakteru naruszenia, jego stopnia szkodliwości i zakresu. Jej zdaniem, sprzedaż była prowadzona prawidłowo, tj. informacja handlowa o produkcie odpowiadała zapewnieniom dostawcy wina, co do rodzaju produktu i była zgodna z danymi zawartymi na fakturze VAT nr F/126/03/15 z 26 marca 2015 r. (dołączonej do dowołania), gdzie użyto zwrotu „PRO-FIZZ”, co według strony jest powszechnie przyjętym skrótem od nazwy wina „Prosecco Frizzante”. Strona uważa, że nie dopuściła się zafałszowania produktu, gdyż nie

działała z zamiarem umyślnym. Wyjaśniła, że była przekonana, iż zakupiony produkt to wino „Prosecco”, zwłaszcza, że taką informację otrzymała od dostawcy (hurtownika), co zostało potwierdzone na fakturze. Dodatkowo na potwierdzenie tego faktu, wniosła o przesłuchanie dwóch świadków, w tym obecnego przy czynnościach kontrolnych prokurenta spółki.

Odnosząc się do powyższego, należy zauważyć, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie ustaleń kontroli udokumentowanych w protokole kontroli z 9 kwietnia 2015 r. oraz w załącznikach nr 1, 3 i 4 do tego protokołu, stanowiących wyjaśnienia prokurenta spółki z 26 marca, 1 i 9 kwietnia 2015 r., a także dołączonych do niego dokumentach, tj. fakturze VAT nr F/126/03/15 z 26 marca 2015 r., kserokopii cennika przed i po zmianie deklaracji, wydruków ze strony internetowej lokalu oraz zdjęć przedstawiających etykietę wina „Bianco Frizzante Piu Fizz”. Dokumenty te wskazywały jednoznacznie, że w oznakowaniu, tj. ofercie sprzedaży zawartej w cenniku, dostępnej także na stronie internetowej lokalu, podano nazwę produktu niezgodną z prawdą, tj. wino „Bianco Frizzante Piu Fizz” oferowano jako wino z beczki pod nazwą „Prosecco Frizzante – białe musujące” oraz jako składnik czterech ww. rodzajów aperitifów występujących pod nazwą „Prosecco wino musujące”, z bezprawnym wykorzystaniem chronionej nazwy pochodzenia „Prosecco”. Jak wynika z protokołu kontroli, w lokalu nie stwierdzono butelek z winem „Prosecco”, tylko jedno plastikowe opakowanie typu keg o pojemności 20 l w kartonie, podłączone do dystrybutora, na którym naklejona była etykieta z nazwą wina „Bianco Frizzante Piu Fizz”. Na kartonie umieszczony był znak skarbowy akcyzy oraz okrągła naklejka z tą samą nazwą wina. Na podstawie oświadczenia prokurenta spółki z 26 marca 2015 r. (obecnego przy czynnościach kontrolnych) ustalono, że zamiast zadeklarowanego wina „Prosecco” faktycznie podawane było wino „Bianco Frizzante Piu Fizz”. Wino to zostało zakupione w hurtowni za kwotę 330,99 zł, na podstawie faktury VAT nr F/126/03/15 z 26 marca 2015 r. Należy zaznaczyć, że postawione w toku kontroli żądanie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, poprzez dostosowanie oferty sprzedaży zawartej w cenniku oraz na stronie internetowej lokalu do posiadanego asortymentu win, zostało wykonane niezwłocznie. Jak wynika z wyjaśnień prokurenta spółki z 1 i 9 kwietnia 2015 r., a także dołączonej do akt sprawy kserokopii cennika przed i po zmianie deklaracji, wprowadzone zmiany polegały na tym, że w pozycji wino z beczki zamiast „Prosecco Frizzante – białe musujące” podano „Frizzante – białe musujące Piu-Fizz”, czyli usunięto nazwę „Prosecco”, a w pozycji aperitif (dla czterech ww. rodzajów aperitifów, które zadeklarowano jako przygotowywane na bazie „Prosecco wina musującego”) zamiast „Prosecco wino musujące” podano „Frizzante wino musujące”, czyli nazwę „Prosecco” zastąpiono nazwą „Frizzante”, zaś strona internetowa została zablokowana do czasu zmiany danych w cenniku.

Należy podkreślić, że obowiązujące regulacje wprost definiują pojęcie artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego. W przytoczonej powyżej treści art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej podano przykładowe wyliczenie okoliczności warunkujących uznanie artykułu rolno-spożywczego za zafałszowany, naruszającego interesy konsumentów w sposób istotny, co w konsekwencji wpływa na zakres odpowiedzialności podmiotu wprowadzającego dany

produkt do obrotu. W szczególności zafalszowanie może polegać na podaniu w oznakowaniu (tj. w cenniku oraz na stronie internetowej lokalu) nazwy produktu niezgodnej z prawdą – w niniejszej sprawie z deklaracją zawartą na etykiecie opakowania typu keg.

Zdaniem Prezesa UOKiK, dyspozycja art. 3 pkt 10 lit. b) ustawy o jakości handlowej została spełniona w niniejszej sprawie i wprowadzenie do obrotu przez stronę jednej ww. partii wina „Bianco Frizzante Piu Fizz” pod nazwą „Prosecco”, wprowadzało konsumentów w błąd, co do charakteru i tożsamości produktu oraz w sposób istotny naruszało ich interesy, gdyż otrzymywali oni inny produkt, niż wskazywała na to deklaracja zawarta w cenniku, dostępna także na stronie internetowej lokalu, a więc pozbawieni byli oni także możliwości dokonania świadomego wyboru produktu. Należy wskazać, że nazwa wina „Prosecco” została zarejestrowana i objęta ochroną na poziomie Unii Europejskiej jako chroniona nazwa pochodzenia (ChNP) i jest ona zarezerwowana dla wina spełniającego wymagania określone w specyfikacji produktu, w tym m.in. wino to może być oferowane wyłącznie w tradycyjnych butelkach szklanych opatrzonych odpowiednimi etykietami. Nazwa ta, jak wynika z art. 103 ust. 1 i ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, może być stosowana przez wszelkie podmioty gospodarcze wprowadzające do obrotu wino, które zostało wytworzone zgodnie z odpowiednią specyfikacją produktu i jest chroniona przed wszelkim bezpośrednim lub niebezpośrednim wykorzystaniem w celach handlowych: w odniesieniu do porównywalnych produktów niezgodnych ze specyfikacją produktu objętego chronioną nazwą lub w zakresie, w jakim takie zastosowanie wykorzystuje reputację tej nazwy.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że ustalenia poczynione przez organ pierwszej instancji w toku kontroli, stanowiące podstawę do zakwestionowania jednej ww. partii wina „Bianco Frizzante Piu Fizz”, wprowadzonej do obrotu pod nazwą „Prosecco” o ustalonej renomie, odpowiadają prawdzie. Ustalenia te nie pozostawiają wątpliwości, że przedmiotowe wino było zafalszowane, w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. b) ustawy o jakości handlowej, oraz że strona posiadała je w celach sprzedaży, a więc wprowadziła do obrotu, w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 (przywołanego w art. 3 pkt 4 tej ustawy). Zatem, ustalenia te stanowiły podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, zgodnie z którym karze pieniężnej określonej w tym przepisie podlega każdy, kto wprowadza do obrotu produkty zafalszowane.

Należy zaznaczyć, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej jest wyrazem odpowiedzialności administracyjnej, która ma charakter obiektywny, a przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu produktów zafalszowanych. Zatem samo stwierdzenie – udowodnienie tego faktu jest przesłanką wystarczającą do nałożenia stosownej kary, która jest karą administracyjną. Bez znaczenia pozostaje – wbrew przekonaniu strony – czy stwierdzona nieprawidłowość powstała w wyniku celowego działania danego podmiotu, czy też nie, gdyż nie jest to przesłanką do odstąpienia od wymierzenia kary w ogóle (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 października 2011 r. sygn. akt VI SA/Wa 1371/11).

Okoliczności, na które strona powołuje się w odwołaniu, że stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości nie były wynikiem celowego działania, tylko powstały na skutek

jej niewiedzy i błędnego przekonania, opartego na zapewnieniu dostawcy (hurtownika), że zakupiony produkt to wino „Prosecco”, a przy tym zostały niezwłocznie usunięte, nie mają – wbrew przekonaniu strony – znaczenia dla oceny zasadności wymierzenia jej kary pieniężnej za nieprawidłowości stwierdzone w dniu kontroli, ani też nie mogą przyczynić się do zmiany dokonanej przez organ pierwszej instancji kwalifikacji wprowadzonej do obrotu jednej ww. partii wina z produktu zafałszowanego na produkt nieodpowiadający jakości handlowej (bez cech zafałszowania), a tym samym do zmiany wskazanej w zaskarżonej decyzji podstawy prawnej z art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej na art. 40a ust. 1 pkt 3 tej ustawy. Strona jako profesjonalista na rynku była zobowiązana do znajomości i stosowania przepisów związanych z wykonywaną przez nią działalnością. Jak prawidłowo ustalił organ pierwszej instancji, zakwestionowane wino było oferowane do sprzedaży w lokalu gastronomicznym należącym do strony i zostało zakupione w plastikowym opakowaniu typu keg o pojemności 20 l w kartonie, podłączonym do dystrybutora, na którym naklejona była etykieta z nazwą wina „Bianco Frizzante Piu Fizz”. Na kartonie umieszczony był znak skarbowy akcyzy oraz okrągła naklejka z tą samą nazwą wina. Strona miała zatem możliwość zweryfikowania tego wina, w oparciu o deklaracje zawarte na etykiecie opakowania typu keg, a mimo to w jego oznakowaniu (tj. w cenniku oraz na stronie internetowej lokalu) podała nieprawdziwą nazwę produktu. Deklaracja producenta na etykiecie opakowania typu keg wskazywała wyraźnie, że zakupiony produkt to wino „Bianco Frizzante Piu Fizz”, a nie wino „Prosecco”. O tym, że nie było to wino „Prosecco” świadczył również rodzaj opakowania, w jakim zostało zakupione, zważywszy, że specyfikacja produktu przewiduje, iż wino to może być oferowane wyłącznie w tradycyjnych butelkach szklanych opatrzonych odpowiednimi etykietami. Tymczasem, jak wynika z argumentów strony zawartych w odwołaniu (znajdujących swoje odzwierciedlenie także w wyjaśnieniach prokurenta spółki z 26 marca 2015 r.), strona nie zwracała uwagi na oznakowanie kegow, ani nie zastanawiała się nad sposobem ich oznakowania, poprzestając jedynie na ustnych zapewnieniach dostawcy, że zakupiony produkt to wino „Prosecco” oraz na deklaracji zawartej na fakturze. Nie sposób przy tym zgodzić się z twierdzeniem strony, że informacje o produkcie, jakie otrzymała od dostawcy były zgodne z danymi zawartymi na fakturze. Należy zauważyć, że z dołączonej do odwołania faktury VAT nr F/126/03/15 z 26 marca 2015 r. (okazanej kontrolującym także w toku kontroli) i ustaleń kontroli wynika, że na podstawie tej faktury zakupione zostało wino „Bianco Frizzante Piu Fizz” o pojemności 20 l, a więc użyty na niej wpis „PRO-FIZZ” 20 l, dotyczy tego produktu, a nie – jak stara się wykazać strona w odwołaniu – wina „Prosecco Frizzante”. Należy wskazać, że w reklamach i materiałach firmowych (w tym m.in. w cenniku oraz na stronie internetowej lokalu) strona przedstawia się jako firma wyspecjalizowana w kuchni włoskiej, a więc winna znać się na włoskich wyrobach (w tym także na włoskich winach z ChNP, takich jak np. „Prosecco”). Dodać należy, że obowiązek zapewnienia prawidłowego oznakowania przedmiotowego wina spoczywał wyłącznie na stronie.

Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że ustalając wysokość kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, organ pierwszej instancji uwzględnił wszystkie kryteria określone w art. 40a ust. 5 tej ustawy.

Biorąc pod uwagę, że strona wniosła zastrzeżenia w odwołaniu, co do prawidłowości dokonanej przez organ pierwszej instancji oceny przesłanek zawartych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, mających wpływ na wysokość wymierzonej jej kary, w oparciu o zebrany w aktach sprawy materiał dowodowy, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

- oceniając stopień szkodliwości czynu, polegającego na wprowadzeniu do obrotu przez stronę zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego, należy uwzględnić, że stwierdzona nieprawidłowość, polegająca na podaniu w oznakowaniu (tj. ofercie sprzedaży zawartej w cenniku, dostępnej także na stronie internetowej lokalu) nazwy produktu niezgodnej z prawdą, wprowadzała konsumentów w błąd, co do charakteru i tożsamości produktu oraz godziła istotnie w ich interesy, uniemożliwiając im dokonanie właściwego wyboru produktu, zgodnego z ich oczekiwaniami. Podane w cenniku wino „Prosecco” nadawało oferowanym wyrobom inne cechy jakościowe niż wyroby faktycznie stosowane do ich produkcji (tj. wino „Bianco Frizzante Piu Fizz”), a przy tym stanowiło zachętę do ich zakupu. Oczywistym jest, że wyobrażenie konsumenta o wyrobach przygotowywanych na bazie produktu o znanej renomie ma znaczenie przy dokonywaniu wyboru produktu. Podkreślenia wymaga, że jednym z podstawowych praw konsumentów jest prawo do bezpieczeństwa ekonomicznego, którego częścią składową jest możliwość podejmowania świadomych wyborów, a w niniejszej sprawie wprowadzenie do obrotu zafałszowanego produktu uniemożliwiało konsumentom dokonywania wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością, opartego na wiedzy i przekonaniu, albowiem dopiero rzetelna informacja o produkcie daje podstawy do świadomego wyboru produktu. Tym samym, zdaniem Prezesa UOKiK, stopień szkodliwości czynu został zasadnie uznany przez organ pierwszej instancji za najwyższy;
- oceniając zakres naruszenia, należy uwzględnić, że stwierdzona niezgodność wskazywała na istotne naruszenie wymagań jakości handlowej, przede wszystkim z punktu widzenia interesów i praw konsumentów. Naruszone zostały przepisy unijne w zakresie ochrony nazw zarejestrowanych jako chronione nazwy pochodzenia oraz rzetelnego informowania konsumentów o oferowanych im wyrobach. Warto podkreślić, że przedmiotową kontrolę wszczęto w związku z informacją włoskiego Ministerstwa ds. Rolnictwa, Żywności i Leśnictwa, dotyczącą podejrzenia bezprawnego wykorzystywania w polskich sklepach chronionej nazwy pochodzenia „Prosecco”;
- oceniając dotychczasową działalność tego podmiotu, należy uwzględnić, że strona nie była do tej pory kontrolowana przez organ pierwszej instancji;
- oceniając wielkość obrotów oraz przychodu tego podmiotu, należy uwzględnić, że strona przekazała żądane informacje w postaci oświadczenia z 18 listopada 2015 r. o obrocie (przychodzie) z CIT-8 za rok 2014 oraz na ich podstawie została zakwalifikowana do grupy mikroprzedsiębiorców, w rozumieniu art. 104 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.);
- oceniając wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych, należy uwzględnić, że strona nie zapewniła rzetelnej informacji o jednej ww. partii wina, zakupionego w ilości 20 l o wartości 330,99 zł, na podstawie faktury VAT nr F/126/03/15 z 26 marca 2015 r.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane powyżej przesłanki, jakimi należało kierować się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, określonej w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, były podstawą do wymierzenia stronie kary pieniężnej w minimalnej wysokości 1 000 zł, ustalonej przez organ pierwszej instancji.

Jak stanowi art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie produkty odpowiadające jakości handlowej (w tym bez cech zafałszowania), a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Ponadto, spełni ona swoją funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, przede wszystkim z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia rzetelnej informacji o produkcie.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, a także ustalenie jej wysokości, należy uznać za prawidłowe i zgodne z prawem.

Tym samym, zawarty w odwołaniu wniosek strony o uchylenie zaskarżonej decyzji lub o przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, a także o przesłuchanie dwóch świadków, w tym obecnego przy czynnościach kontrolnych prokurenta spółki, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa dotyczących wymierzania kar na gruncie ustawy o jakości handlowej.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn.

zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski